

การพัฒนาศูนย์พุทธจิตวิทยาสำหรับเยาวชนด้วยกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์
อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
DEVELMENT OF CREATIVE ACTIVITIES AND BUDDHIST PSYCHOLOGY
CENTER FOR YOUTH IN NONGBUADAENG DISTRICT
CHAYAPHUM PROVINCE

¹ปรธกร ประกัน, ²พระครูภัทรจิตตาภรณ์, ³มนัสพล ยังทะเล

¹Porathaphorn Purakun, ²Phrakhruputtharajitthaporn

And ²Manusphon Yungtalay

¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

¹Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

¹Poratphorn2515@gmail.com, ²Pol4229@gmail.com

Received: December 25, 2024; **Revised:** January 3, 2025; **Accepted:** January 29, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพร้อมและศักยภาพในการจัดตั้งศูนย์พุทธจิตวิทยาอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 2) เพื่อออกแบบศูนย์พุทธจิตวิทยาและพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์สำหรับเยาวชนอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 3) เพื่อขับเคลื่อนศูนย์พุทธจิตวิทยาด้วยกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์สำหรับเยาวชน อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ การวิจัยเชิงคุณภาพโดยศึกษาเอกสาร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก สทนากลุ่มเฉพาะ จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนในบริเวณพื้นที่วิจัยยังไม่มีความพร้อมจัดตั้งศูนย์พุทธจิตวิทยาเพราะขาดแคลนสถานที่ อุปกรณ์และบุคลากร ซึ่งได้มีจัดตั้งขึ้นที่วัดเท่านั้น โดยการกำกับดูแลของเจ้าอาวาสแต่ยังบริการไม่ทั่วถึงแก่เยาวชน ในการออกแบบศูนย์พุทธ

¹อาจารย์ ดร. สาขาการจัดการเชิงพุทธ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตชัยภูมิ

² อาจารย์ ดร. สาขาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตนครราชสีมา

³ อาจารย์ ดร. สาขาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตนครราชสีมา

จิตวิทยาได้ความร่วมมือจากนักวิชาการ ผู้นำชุมชน และเจ้าอาวาสเพื่อให้เกิดเป็นศูนย์พุทธจิตวิทยา อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดการขับเคลื่อนศูนย์ด้วยกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ขับเคลื่อนด้วยกระบวนการเรียนรู้ ให้เยาวชนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตจะทำให้เข้าใจสิ่งที่เรียนได้อย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้เยาวชนมีความจำเป็นต้องเรียนรู้และเสริมสร้างทักษะต่างๆ ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและการประกอบอาชีพ รวมทั้งทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์องค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงและอาศัยหลักพุทธจิตวิทยาเป็นแนวทางดำเนินชีวิต

คำสำคัญ : ศูนย์พุทธจิตวิทยา, เยาวชน,เชิงสร้างสรรค์

Abstract

This research aims to 1) study the readiness and potential for establishing a Buddhist Psychology center in Nongbuadaeng District, Chaiyaphum Province, 2) design a Buddhist Psychology center and develop creative activities for youth in Nongbuadaeng District, Chaiyaphum Province, 3) drive the Buddhist Psychology center with creative activities for youth in Nongbuadaeng District, Chaiyaphum Province. Qualitative research was conducted by studying documents. the tools used for data collection were in-depth interviews and focus group discussions with 30 people. The results of the research found that the community in the research area was not ready to establish a Buddhist Psychology center because it lacked space, equipment, and personnel. It was only established at the temple under the supervision of the abbot, but the services were not yet available to the youth. In designing the Buddhist Psychology Center, cooperation was obtained from academics, community leaders, and abbots to create a concrete Buddhist Psychology Center and drive the center with creative activities. Creative learning is driven by the learning process. Let the youth practice learning activities that are connected to their way of life to deeply understand what they are learning. In addition, the youth need to learn and develop various skills, including learning and innovation skills, life and career skills, and information and communication technology skills. Learning must encourage learners to apply their knowledge to actual practice and use the principles of Buddhist psychology as a guideline for their lives.

Keywords: Buddhist Psychology center, youth, Creative

บทนำ

พระพุทธศาสนาถือว่าเป็นอีกศาสนาหนึ่งที่มีความสำคัญกับการศึกษาเรื่องจิต เพราะ พระพุทธศาสนาเห็นว่า จิตมีอนุภาพและเป็นแกนกลางในการพัฒนา หรือการกระทำทุกอย่างของ มนุษย์ มนุษย์หรือสัตว์จะตกต่ำหรือพัฒนาดีชั่วต่างกัน ก็เพราะจิตไม่ใช่เรื่องอื่น ดังนั้น พระพุทธศาสนา จึงสอนให้มนุษย์เข้าใจในเรื่องจิต และหาวิธีการเพื่อที่จะพัฒนาจิตนั้นให้ก้าวไปสู่ ความเป็นจิตที่ปลอดจากกิเลส ความสำคัญของจิตในทางพระพุทธศาสนาไว้ว่า “ใจสำคัญที่สุด ความสุขความทุกข์ของทุกคนเกิดขึ้นจากใจ ใจดีทำให้เกิดสุข ใจไม่ดีทำให้เกิดทุกข์” (สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก, 2533:15) แนวคิดเรื่องพุทธจิตวิทยานั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจิตและกระบวนการทำงานของจิตที่พระพุทธศาสนาถือว่าจิตนั้นมีพลังในการควบคุมกาย แต่ถึงอย่างนั้นจิตก็ไม่ได้เป็นเอกเทศจากกายเพราะจิตกับกายจะต้องทำงานแบบอิงอาศัยซึ่งกันและกัน ดังพระดำรัสของพระพุทธเจ้าทรงตรัสว่า “โลกถูกจิตนำไป ถูกจิตผลักดันไป จิตเป็นธรรมอย่างหนึ่งที่โลกทั้งหมดตกอยู่ในอำนาจ” (ส.ส. (ไทย) 15/62/73) “ธรรมทั้งหลาย มีใจเป็นหัวหน้า มีใจเป็นใหญ่ สำเร็จด้วยใจ ถ้าคนมีใจชั่ว ก็จะมีพฤติกรรมชั่วหรือทำชั่วตามไปด้วย เหมือนล้อที่หมุนไปตามรอยโคที่ลากเกวียน” (ขุ.ธ. (ไทย) 25/1/23)

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญคือการพัฒนาเยาวชนให้กลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและเป็นผู้นำที่จะพาประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อประเทศกำลังเผชิญกับอัตราการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรในการเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ โดยภายในปี 2588 อัตราการพึ่งพิงของประชากรของประเทศไทย (สัดส่วนจำนวนประชากรซึ่งมีอายุ 0-14 ปี และมากกว่า 65 ปี ต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน ในช่วงอายุ 15-24 ปี) จะเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20 ในปี 2560 เป็นกว่าร้อยละ 50 นั้นหมายความว่า จากปัจจุบันที่มีประชากรประมาณ 5 คนทำงานเลี้ยงผู้สูงอายุ 1 คน ภายในปี 2583 ประเทศไทยจะเหลือประชากรไม่ถึง 2 คน ทำงานเพื่อเลี้ยงผู้สูงอายุ 1 คน ดังนั้นประเทศไทยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่ออนาคตของชาติและสามารถมีส่วนร่วมเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี วิสัยทัศน์อาเซียน 2568 และเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ

พัฒนาการในวัยรุ่นเป็นระยะที่อยู่ในช่วงคาบเกี่ยวระหว่างความเป็นเด็กต่อเนื่องกับวัยผู้ใหญ่ตอนต้นจะมีความอ่อนไหว ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาทำให้เกิดง่ายต่อการเกิดปัญหา (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2559:336) ดังนั้นการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนเพื่อให้บริการขั้นพื้นฐานและโอกาสในการพัฒนาตนเองสำหรับเยาวชน โดยบริการที่ครอบคลุมดังกล่าวควรมุ่ง

ส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพและการสร้างทักษะที่จำเป็นเพื่อการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 ให้แก่เยาวชน รวมทั้งเสริมสร้างโอกาสและความเท่าเทียมในการจ้างงานเพื่อเป็นการต่อยอดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ กลุ่มวัยรุ่นที่มาจากรอบครัวยากจน กลุ่มผู้มีความพิการ และกลุ่มวัยรุ่นที่ขาดโอกาสอื่นๆ (ดร.ริชาร์ด เนลสัน โจนส์, 2552:81) แม้ในช่วงสองสามทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยจะมีความก้าวหน้าเป็นอย่างมากในงานด้านสิทธิเด็ก แต่ยังมีวัยรุ่นจำนวนมากที่ยังเข้าไม่ถึงบริการและการสนับสนุนขั้นพื้นฐาน รายงานล่าสุดขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ระบุว่า ประเทศไทยมีประชากรอายุ 15-24 ปีจำนวนประมาณ 1.3 ล้านคน ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษาหรือระบบการจ้างงาน นอกจากนี้ ยังมีวัยรุ่นหญิงคลอดลูกเฉลี่ยถึงวันละ ๓00 คน โดยส่วนใหญ่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคันและประสบอุปสรรคในการเข้าถึงโอกาสในการได้งานทำที่ดีในอนาคต กลุ่มเยาวชนขาดโอกาสดังกล่าวคือกลุ่มเสี่ยงที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ขาดการศึกษา ขาดทักษะ และเข้าไม่ถึงการสนับสนุนที่จำเป็น และเป็นกลุ่มแรกๆ ที่จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของความต้องการในตลาดแรงงาน ซึ่งมีการนำเครื่องจักรเข้ามาทดแทนมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากพวกเขาขาดทักษะที่จำเป็นต่อการปรับตัวให้เป็นส่วนหนึ่งของแรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของประเทศ

เยาวชนควรจะให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพของเยาวชนด้วยเช่นกัน โดยต้องจัดสรรทรัพยากรด้านสาธารณสุขเชิงป้องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มโรคไม่ติดต่อต่างๆ ปัญหาสุขภาพจิต ความปลอดภัยบนถนน การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ซึ่งเป็นสาเหตุหลักของปัญหาสุขภาพ การเจ็บป่วย และการเสียชีวิตในช่วงวัยรุ่นในปัจจุบัน ซึ่งไม่สามารถปล่อยให้เยาวชนคนใดตกหล่นจากการพัฒนาได้ ดังนั้นการลงทุนในการพัฒนาบริการที่มีคุณภาพสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน จึงเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วนที่จะช่วยขับเคลื่อนประเทศให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต การพัฒนาเยาวชนสามารถใช้รูปแบบทั้งที่เป็นทางการคือการเข้าค่ายอบรมธรรมะผสานกับหลักจิตวิทยาการศึกษา ควบคู่ไปกับการพัฒนาแบบไม่เป็นทางการ ไม่ว่าจะเป็นการพูดคุยแนะนำ สอดแทรกสิ่งดีงาม หรือจะใช้รูปแบบที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ แต่จะต้องพัฒนาอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องจนเกิดเป็นอุปนิสัยติดตัวเยาวชนอย่างยั่งยืน การพัฒนาเยาวชน ให้เป็นคนดีโดยการบูรณาการการสามารถกระทำได้โดยการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาบูรณา การหลอมรวมกับทฤษฎีการสอนเยาวชนอย่างเหมาะสมลงตัวเป็นเนื้อเดียวกัน โดยมุ่งให้เยาวชนมี ศักยภาพในการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น กล่าวคือเป็นผู้มีสัมมาทิฐิคือมีความเห็นที่ถูกต้อง รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักการแก้ไขปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

มีคุณธรรม และสามารถดำรงชีวิต อยู่ในสังคมพร้อมทั้งสามารถพัฒนาประเทศให้อยู่ในสังคมโลกได้อย่างเป็นสุข

ดังนั้น การพัฒนาศูนย์พุทธจิตวิทยาสำหรับเยาวชนที่ผ่านมามีเพียงสำนักวิปัสสนาของคณะสงฆ์จังหวัดชัยภูมิ และที่เป็นศูนย์พุทธจิตวิทยาที่เป็นวัดในอำเภอหนองบัวแดง แต่ไม่ได้รับการพัฒนาหรือเป็นที่สนใจของเด็กและเยาวชน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์มากนัก ส่งผลต่อการพัฒนาศูนย์พุทธจิตวิทยาได้ ส่วนหนึ่งอาจเป็นขาดบุคลากรและงบประมาณ ตลอดจนผู้ดูแลศูนย์ที่เป็นระบบไอทีสื่อเทคโนโลยียังขาดแคลน ด้วยกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ยังขาดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ การเรียนรู้ที่เสริมสร้างศักยภาพ ของเยาวชนผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์โดยมีผู้สอน เป็นโค้ชและมอบความรักความเอาใจใส่ให้เยาวชนใช้ศักยภาพสูงสุดในการเรียนรู้พุทธจิตวิทยาได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงความพร้อมและศักยภาพในการจัดตั้งศูนย์พุทธจิตวิทยาอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ การออกแบบศูนย์พุทธจิตวิทยาและพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์สำหรับเยาวชนอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนศูนย์พุทธจิตวิทยาด้วยกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์สำหรับเยาวชน อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมและศักยภาพในการจัดตั้งศูนย์พุทธจิตวิทยาอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อออกแบบศูนย์พุทธจิตวิทยาและพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์สำหรับเยาวชนอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อขับเคลื่อนศูนย์พุทธจิตวิทยาด้วยกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์สำหรับเยาวชน อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาศูนย์พุทธจิตวิทยาสำหรับเยาวชนด้วยกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และกลุ่มเยาวชน จำนวน 30 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ เป็นกลุ่มผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และกลุ่มเยาวชน รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview form)

2.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion form)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Content Analysis) ที่นำมาสรุปสังเคราะห์และวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดทฤษฎี เพื่อนำมาสู่การแสดงแนวทางการพัฒนาศูนย์พุทธจิตวิทยาสำหรับเยาวชนด้วยกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาศูนย์พุทธจิตวิทยาสำหรับเยาวชนด้วยกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์อำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ความพร้อมและศักยภาพในการจัดตั้งศูนย์พุทธจิตวิทยาอำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ปัญหาที่พบของความพร้อมและศักยภาพในการจัดตั้งศูนย์พุทธจิตวิทยาอำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ คือ สถานที่และงบประมาณ ตลอดจนผู้ดูแลศูนย์และผู้ให้คำปรึกษาแก่เด็กและเยาวชน เพราะที่ผ่านมาศูนย์พุทธจิตวิทยาไม่อยู่ในรูปแบบของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน แต่จะมีเพียงเจ้าอาวาสวัดที่ได้มีแนวคิดอยากจะให้มีศูนย์พุทธจิตวิทยาประจำวัด แต่เนื่องด้วยจำกัดในเรื่องของการให้คำปรึกษา การยอมรับของคนในชุมชน และความเข้าใจของวัยรุ่นที่จะมาขอคำปรึกษาด้วย

2. การออกแบบศูนย์พุทธจิตวิทยาและพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์สำหรับเยาวชนอำเภอนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ รูปแบบการเรียนรู้ทางจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้างภูมิปัญญาองค์ความรู้ ความเชื่อทางพุทธศาสนา ที่เกิดจากการสัมผัสประสบการณ์ ถ่ายทอดให้กับคนในชุมชน ทำให้คนในชุมชนเลื่อมใสศรัทธา เป็นคุณค่า คุณประโยชน์และสามารถนำความรู้ ความเชื่อ และประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติขยายผลให้เกิดประโยชน์ และให้ความใส่ใจ ข้อมูลข่าวสารประมวลและสะสมข้อมูลข่าวสารให้เป็นระบบของศูนย์พุทธจิตวิทยา โดยอาศัยแนวคิดการจัดการความรู้ มุ่งเน้นกระบวนการในการสร้างฐานความรู้ การรวบรวมความรู้เดิมและแสวงหาความรู้ใหม่ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเผยแพร่ความรู้ และ 3) แนวคิด

ความตั้งใจเชิงพฤติกรรม เป็นพฤติกรรมการแสดงออกของแต่ละบุคคลที่เป็นผลจากสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ประกอบด้วย พฤติกรรมเป้าหมาย ความคาดหวังเชิงพฤติกรรม ความเชื่อ เจตคติ การเห็นคุณค่าและการวางแผนปฏิบัติอย่างมีสติ

3. การขับเคลื่อนศูนย์พุทธจิตวิทยาด้วยกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์สำหรับเยาวชนอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ มีกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นหลายกลุ่ม เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กลุ่มคณะกรรมการชุมชน กลุ่มคณะสงฆ์ กลุ่มจิตอาสาสมัครในชุมชน ซึ่งเมื่อคนในชุมชนตระหนักถึงเยาวชนก็ควรมีการตั้งกลุ่มศูนย์พุทธจิตวิทยาเพื่อเด็กวัยรุ่นและสตรี ที่ปฏิบัติร่วมกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาศูนย์พุทธจิตวิทยาสำหรับเยาวชนด้วยกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

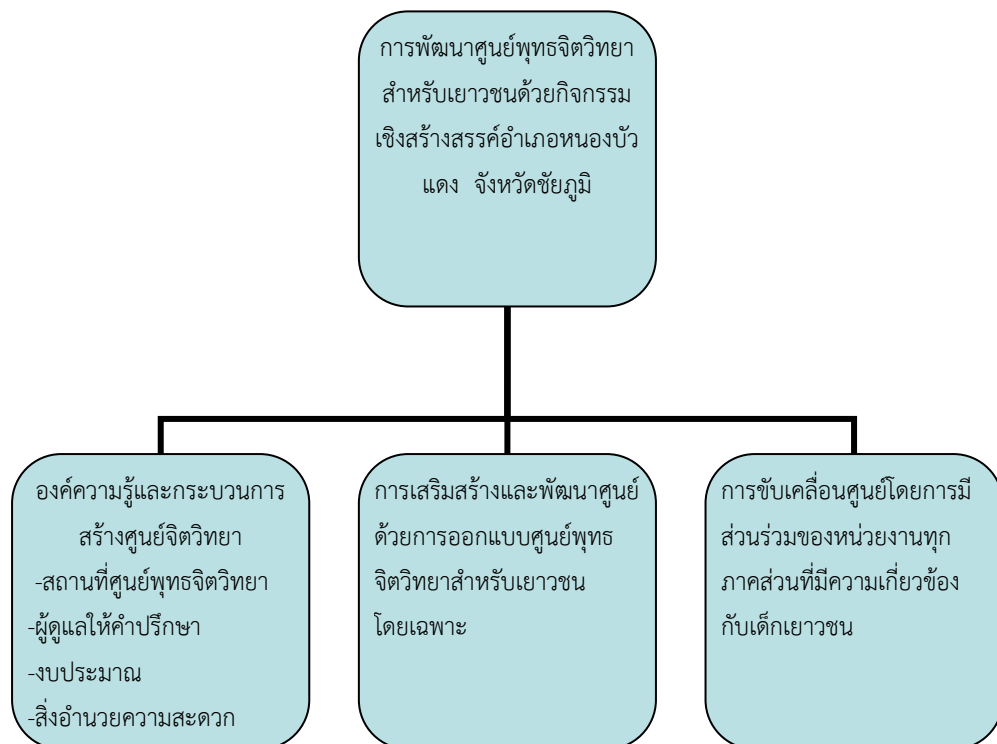
1. ประเด็นความพร้อมและการพัฒนาศูนย์พุทธจิตวิทยามีผลต่อการบริหารจัดการ ทั้งด้านการลงทุน การดูแลและผู้ที่มาขอคำปรึกษา ด้วยวัยรุ่นไม่ได้ทราบว่ามีความรู้และไม่กล้าที่จะเดินทางมาขอคำปรึกษาโดยตรง เพราะมีสื่อเทคโนโลยีที่เข้าถึงได้ง่ายและส่วนหนึ่งก็มักพบแพทย์จิตเวชเฉพาะทาง สอดคล้องกับงานวิจัยของทิพย์ ชันแก้ว (2559) ได้ศึกษากระบวนการเสริมสร้างพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อองค์กรตามหลักพุทธจิตวิทยาของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กล่าวถึงประเด็นปัจจัยทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้อง กับความรับผิดชอบ ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยภายในองค์กร ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความ รับผิดชอบในองค์กร และวิเคราะห์สภาพปัญหาความรับผิดชอบต่อองค์กร

2. การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เป็นปัจจัยขับเคลื่อนมีความยืดหยุ่นและมีความหลากหลายแต่มีเป้าหมายเดียวกัน คือคุณภาพของผู้มารับคำปรึกษา ส่งผลต่อการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภายใต้บรรยากาศการเรียนรู้ที่มีความไว้วางใจ (Trusting) มีความเคารพซึ่งกันและกัน (Respectful) และมีความสุข (Happiness) ผู้เรียนมีโอกาสคิดวิเคราะห์และลงมือแก้ปัญหาตลอดจนแสดงศักยภาพในการแก้ปัญหาของตนได้รับการพัฒนาคุณลักษณะและทักษะอย่างต่อเนื่อง เช่น ความมั่นใจในตนเอง ทักษะทางสังคม การคิดวิเคราะห์ การคิดวิจารณ์ญาณ เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ อาร์ พันธ์มณี (2559) ได้แบ่งทฤษฎีแรงจูงใจซึ่งมีอยู่หลายทฤษฎี โดยเป็นไปในทำนองเดียวกันบางหรือแตกต่างกันอย่างมากบางอาจจำแนกได้ 3กลุ่มด้วยกันคือ กลุ่มทฤษฎีที่เน้นเนื้อหาการจูงใจ (Content Theories of Motivation) เป็นกลุ่มที่พยายามอธิบาย

ว่า อะไรเป็นเหตุที่มนุษย์สร้างและรักษาพฤติกรรมนั้นไว้ สาเหตุมาจากภายในตัวเองหรือสภาพแวดล้อม และสาเหตุที่เกิดจากภายในตัวเองของบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ ความ ต้องการที่จะสร้างแรงขับเคลื่อน ทฤษฎีนี้จะอธิบายว่ามีการจัดลำดับอย่างไร จึงเรียก ทฤษฎีนี้อีกอย่างหนึ่งว่าทฤษฎีแรงขับ (Drive Theories) ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของร่างกาย มนุษย์ เป็นเหตุให้ร่างกายต้องสร้างพฤติกรรม เพื่อมุ่งสู่ประสงค์หรือเป้าหมาย โดยเฉพาะส่วนสภาพแวดล้อมที่เป็น สาเหตุแรงจูงใจภายนอกนั้น คือเป้าหมายที่บุคคลผู้นั้นจะไปให้ถึง เพื่อสนองตอบต่อความต้องการหรือแรงขับภายในตนเอง ทฤษฎีกลุ่มนี้ยังครอบคลุมไปถึงความ ต้องการหรือแรงจูงใจระดับสูง เช่น การยอมรับ การประสบความสำเร็จสูงสุด ความก้าวหน้า การพัฒนาตนเอง

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาศูนย์พุทธจิตวิทยาสำหรับเยาวชนด้วยกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ” สรุปลงเป็นองค์ความรู้จากการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- ทิพย์ ชันแก้ว. (2559). *กระบวนการเสริมสร้างพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อองค์กรตามหลักพุทธจิตวิทยา ของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.*
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- ริชาร์ด เนลสัน โจนส์. (2552). *คู่มือให้คำปรึกษาและช่วยเหลือผู้อื่น*, แปลโดย รศ.ดร.นวลศิริ เปาโรหิตและดร.เมธิพันธ์ ภิญญชน, นนทบุรี: สำนักพิมพ์ บี มีเดีย.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2549). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก. (2533). *ความสุขหาได้ไม่ยาก*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- อารี พันธมณี. (2546). *จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน*, กรุงเทพฯ: ไยใหม่.

